

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS IR VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMO DĖL BENDRADARBIAVIMO GYNYBOS SRITYJE RATIFIKAVIMO“
PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo gynybos srityje ratifikavimo“ (toliau – Ratifikavimo įstatymas) projekto tikslas – ratifikuoti 2024 m. rugsėjo 13 d. Berlyne pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimą dėl bendradarbiavimo gynybos srityje (toliau – Susitarimas). Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 m. gruodžio 13 d. pritarė Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Vokietijos Federacinės Respublikos gynybos ministerijos parengtam ketinimų protokolui „Brigados „Lietuva“ veiksmų planas“, skirtam pasirengti Vokietijos ginkluotųjų pajėgų brigados nuolatiniam buvimui Lietuvoje. Ketinimų protokolą „Brigados „Lietuva“ veiksmų planas“, 2023 m. gruodžio 18 d. pasirašytas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro ir Vokietijos Federacinės Respublikos gynybos ministro, numato, kad teisinis brigados „Lietuva“ dislokavimo Lietuvoje pagrindas bus nustatytas Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos tarptautiniu susitarimu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Ratifikavimo įstatymo projektą inicijavo Krašto apsaugos ministerija. Ratifikavimo įstatymo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Tarptautinių ryšių ir operacijų grupė (vadovas – Algirdas Norkus, tel. +370 706 80 316, el. paštas algirdas.norkus@kam.lt, tiesioginė rengėja – vyresn. patarėja Gabija Damalakaitė, tel. +370 5 278 7033, el. paštas gabija.damalakaite@kam.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu NATO valstybių karių pajėgų statuso klausimus Lietuvoje reguliuoja 1951 m. birželio 19 d. Šiaurės Atlanto sutarties šalių susitarimas dėl jų karių pajėgų statuso. Prieš daugiau nei 70 metų sudaryta sutartis neapima visų šiuolaikinio karinio bendradarbiavimo formų. Taip pat taikomas 2020 m. birželio 30 d. Vilniuje pasirašytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų karių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų karių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje, tačiau šis susitarimas taikomas ne ilgesniems nei 3 mėn. karinio bendradarbiavimo renginiams ir buvimui kitos valstybės teritorijoje.

Stiprėjant Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimui, ypač priėmus sprendimą Lietuvos Respublikoje 2027 m. dislokuoti Vokietijos karių pajėgų brigados dydžio karinį vienetą, kyla poreikis detaliau nustatyti Vokietijos karių pajėgų, jų karių, šeimos narių ir Vokietijos valstybinių įmonių, teikiančių paslaugas Vokietijos karinėms pajėgoms, statusą Lietuvoje.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Susitarimas detaliai nustato Vokietijos karių pajėgų, karių, civilių komponento, šeimos narių (išlaikytinių) ir valstybinių įmonių, aptarnaujančių karines pajėgas, statuso klausimus Lietuvoje.

Respublikoje. Reguluojami tokie klausimai kaip atvykimas, išvykimas, galimybė patekti į karinės infrastruktūros objektus karinio bendradarbiavimo tikslais, mokesčiai, jurisdikcija, karinis paštas, vairuotojų pažymėjimų pripažinimas, transporto priemonių registracija, judėjimas, Vokietijos ugdymo programas vykdančių mokyklų steigimas, karinių sveikatos priežiūros įstaigų, karinių parduotuvių ir valgyklų steigimas ir kt. Susitarimas suteikia galimybę Vokietijos kariams, civiliam komponentui, šeimos nariams (išlaikytiniams), Vokietijos valstybinių įmonių darbuotojams suteikti statuso pažymėjimus ir Lietuvos Respublikos asmens kodą. Statuso pažymėjimas prilyginamas leidimui laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir sudaro galimybes lengviau gauti viešas ir privačias paslaugas laikino buvimo Lietuvoje metu. Įprastai ilgalaikio karinio bendradarbiavimo atvejais personalas rotuojamas kas 3 m. Susitarimas sudaro sąlygas ilgalaikiam Vokietijos karinių pajėgų atvykimui į Lietuvos Respubliką, efektyviam bendradarbiavimui su Lietuvos kariuomene ir yra viena iš būtinų sąlygų Vokietijos brigadai Lietuvoje dislokuoti. Susitarimo ratifikavimas stiprintų Lietuvos ir Vokietijos gynybos srities bendradarbiavimą ir prisidėtų prie regiono saugumo stiprinimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Ratifikavimo įstatymą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas darys kriminogeninei situacijai ir korupcijai

Priimtas Ratifikavimo įstatymas tiesioginio poveikio kriminogeninei situacijai ir korupcijai nedarys.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Ratifikavimo įstatymo įgyvendinimas nepadarys neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Vokietijos karinių pajėgų, karių, šeimos narių atvykimas gali sudaryti teigiamas sąlygas verslo plėtrai, padidinti prekių ir paslaugų vartojimą.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Ratifikavimo įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą. Kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Ratifikavimo įstatymą, nereikės priimti ar keisti kitų įstatymų. Susitarimui įgyvendinti reikės sudaryti tarptautinius tarpžinybinius susitarimus, detalizuojančius Susitarime reguliuojamų klausimų įgyvendinimo procedūras.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Ratifikavimo įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Ratifikavimo įstatymo projekte nėra sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kuriuos reikėtų įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Ratifikavimo įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Siekiant įgyvendinti Ratifikavimo įstatymo nuostatas priimti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės. Susitarimui įgyvendinti reikės sudaryti tarptautinius tarpžinybinius susitarimus, detalizuojančius Susitarime reguliuojamų klausimų įgyvendinimo procedūras.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Ratifikavimo įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Vokietijos brigados dislokavimui Lietuvos Respublikoje reikalingas lėšų poreikis bus nustatomas atskiruose išlaidų pasidalijimo susitarimuose ir dėl jų spręs Komisija pasirengimui Vokietijos ginkluotųjų pajėgų brigados nuolatiniam buvimui Lietuvos Respublikoje koordinuoti.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Ratifikavimo įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis

Reikšminiai Ratifikavimo įstatymo projekte vartojami žodžiai pagal Europos žodyną „Eurovoc“: Lietuvos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika, karinės pajėgos, karinių pajėgų statusas, karinis personalas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
